
Sem en het
Rijmpje voor Sinterklaas
Lieve Sinterklaas,
....

Over dit boek

Every year Sinterklaas brings presents to every child in the Netherlands, and six-year-old Sem from Delft suddenly wonders who ever gives Sinterklaas a present. After the steamboat arrives, Sem spends a busy week writing a rhyme of his own. It is the kind of Sinterklaas poem that only works for one person, and he hides it in his shoe next to a carrot for Amerigo the horse. On pakjesavond Sem finds out that the best present isn't the biggest one. It's the one made for exactly one person.

Sem

Opa

Noor

Mama

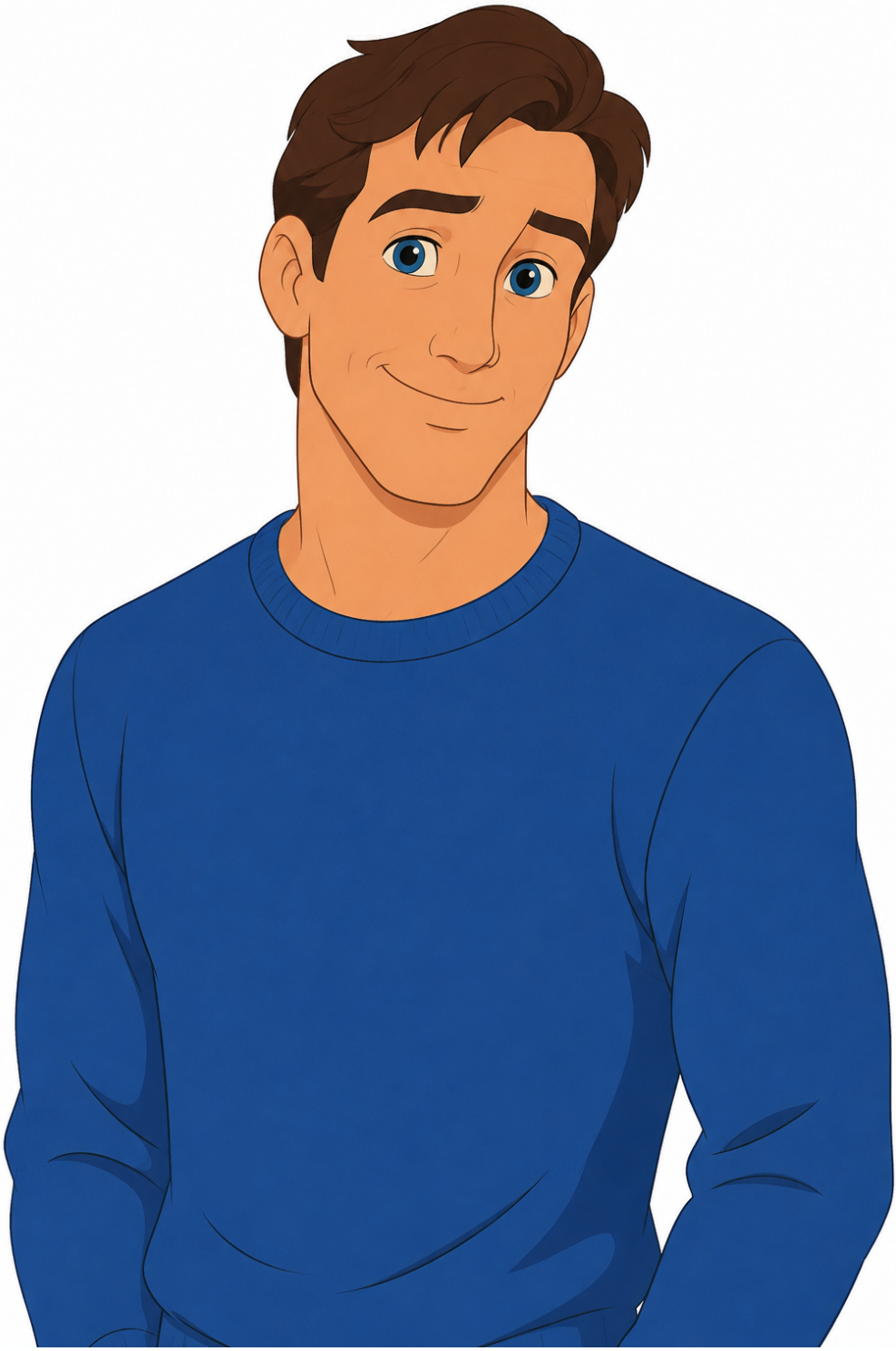

Papa

Sinterklaas

Amerigo

Een toeter op de gracht

Half november staat Sem aan de gracht in Delft. Zijn gele regenjas glanst van de druppels. Mama houdt zijn ene hand vast en papa zijn andere. Naast hem springt zijn grote zus Noor op haar tenen. Tussen de fietsen door zoekt Sem naar de boot.

Daar klinkt een diepe toeter. Achter de brug verschijnt een witte wolk. Dan komt de stoomboot zelf! Sem voelt de toeter bijna in zijn buik. Langs het water zwaaien handen en mutsen. Hij zwaait zo hoog dat er een druppel in zijn mouw glijdt.

Even later klinkt hoefgetik op de kade. Sinterklaas zit op Amerigo, zijn witte schimmel. Zijn rode mantel beweegt in de wind. Sem ziet de lange baard en de gouden staf. Hij vergeet zelfs zijn natte mouw. Nu is Sinterklaas echt weer dichtbij.

Sinterklaas kijkt hun kant op en steekt zijn hand op. Sem zwaait met twee armen terug. ‘Welkom, Sint!’ roept hij. Amerigo blaast een wolkje uit zijn neus. Sem lacht. Hij heeft ineens zo veel warme kriebels dat de koude regen niet meer erg voelt.

Een vraag bij de chocolademelk

Thuis hangen de natte jassen aan de kapstok. Papa maakt warme chocolademelk en mama zet kruidnoten op tafel. Sem houdt zijn mok met twee handen vast. Op het raam lopen regendruppels langzaam naar beneden, alsof ze ook moe zijn van het zwaaien.

Noor vertelt wat ze graag in haar schoen wil vinden. Sem luistert maar half. Hij ziet steeds de rode mantel voor zich, en die hand die naar de kinderen zwaaide. Sinterklaas heeft vast een heel lange lijst. Er staan zo veel namen op, denkt Sem.

‘Iedereen krijgt cadeautjes van Sinterklaas,’ zegt hij opeens. ‘Maar wie geeft Sinterklaas eigenlijk iets?’ Noor stopt met praten. Mama zet haar mok neer. ‘Dat is een lieve vraag,’ zegt ze. Sem kijkt naar de lege plek naast zijn bord.

Een cadeau hoeft vast niet in een grote doos, bedenkt Sem. Hij heeft niet veel geld in zijn spaarpot. Maar hij heeft wel papier, potloden en een heleboel gedachten. ‘Dan maak ik iets,’ zegt hij zacht. Bij die woorden voelt zijn buik weer warm.

Sinterklaas

Een cadeau van woorden

De volgende middag komt opa op bezoek. Hij zet zijn fiets tegen het hek en veegt zijn bril droog. Sem wacht al bij de deur. Nog voor opa zijn jas uit heeft, vertelt hij over zijn plan. ‘Ik wil iets geven dat echt voor Sinterklaas is.’

Opa schuift bij hem aan tafel. ‘Op pakjesavond maken grote mensen soms een rijm bij een cadeau,’ zegt hij. ‘Zo kun je laten merken dat je aan iemand hebt gedacht.’ Sem trekt een leeg vel naar zich toe. Een rijmpje! Dat klinkt als een goed cadeau.

‘Moet het dan heel lang?’ vraagt Sem. Opa schudt zijn hoofd. ‘Een paar regels kunnen al genoeg zijn. Wat zou jij tegen Sinterklaas willen zeggen?’ Sem denkt na. Dat hij blij is met zijn komst. En dat de boot mooi was. En dat geven ook leuk is.

Opa legt een potlood naast het papier. ‘Begin maar met jouw eigen woorden. We kunnen later naar de klank luisteren.’ Sem schrijft bovenaan heel groot: LIEVE SINT. De letters staan een beetje scheef. Toch voelt het al alsof zijn cadeau begonnen is.

Een sok met een klok

Als opa naar huis is, probeert Sem het alleen. Hij tikt met zijn potlood tegen zijn neus. ‘Sint heeft een baard,’ zegt hij. ‘En hij rijdt op een paard.’ Dat past! Sem schrijft de woorden op. Alleen weet Sinterklaas zelf vast al dat hij een baard heeft.

Sem probeert iets nieuws. ‘Sint vaart met zijn boot. En eet een boterham zo groot.’ Hij spreidt zijn armen. Zo groot als de tafel? Dat weet hij helemaal niet. Met een zucht trekt hij een streep door de boterham. Er dwarrelt wat gum op zijn broek.

Dan ziet hij een losse sok onder zijn stoel. ‘Dag lieve Sint, hier is een sok. Er zit geen voet in, maar een klok!’ Sem leest het hardop en grinnikt even. Het klinkt grappig, maar hij wil Sinterklaas geen sok geven. Ook geen klok, trouwens.

Op het papier staan nu veel strepen en drie kromme pijlen. Sem legt zijn potlood neer. In zijn hoofd klonk een rijmpje zo makkelijk. Op papier struikelt elk woord. Hij duwt het vel niet weg, maar legt zijn hand erop. Het is nog niet klaar.

Lieve
Sem
ik wil
een
sok

Nog niet klaar

Noor komt kijken wat Sem maakt. Ze leest de regel over de sok en schiet in de lach. ‘Een klok in een sok!’ roept ze. Sem trekt het papier meteen naar zijn buik. Zijn wangen worden heet. Nu klinkt zijn rijmpje ineens helemaal niet grappig meer.

Noor ziet zijn gezicht en wordt stil. ‘Sorry,’ zegt ze. ‘Ik lachte om die gekke sok. Niet omdat jij het niet kunt.’ Sem kijkt naar de tafelrand. ‘Maar ik kan het ook nog niet,’ mompelt hij. Noor schuift een stoel dichterbij en gaat rustig zitten.

‘Nog niet klaar is iets anders dan niet kunnen,’ zegt ze. ‘Mag ik helpen zoeken?’ Sem denkt even na en knikt dan. Noor pakt zijn potlood niet af. Ze luistert terwijl hij vertelt wat hij eigenlijk wil zeggen: dat Sinterklaas ook iets mag krijgen.

‘Dat vind ik lief,’ zegt Noor. Ze legt een schone gum naast zijn hand. ‘En die sok bewaren we voor een grapje.’ Sem moet toch een beetje lachen. Samen tekenen ze een heel klein klokje in de hoek. Daarna draait Sem een nieuw vel naar zich toe.

3 + 4 = 7
5 − 2 = 3
6 + 3 = 9

Woorden die bij elkaar horen

De dag erna komt opa weer langs. Sem laat de volle vellen zien. Opa bekijkt ze één voor één, ook het vel met de sok. ‘Je hebt al heel wat geprobeerd,’ zegt hij. ‘Zullen we nu alleen naar de laatste klank luisteren?’ Hij schuift wat papiertjes bij elkaar.

Op het eerste kaartje schrijft opa BOOT. ‘Groot!’ roept Sem. Opa schrijft het op een tweede kaartje. Dan komt BLIJ op tafel. Sem kijkt even naar het plafond. ‘Mij!’ zegt hij. Hij schuift de kaartjes in paren, alsof de woorden naast elkaar willen zitten.

‘Je hoeft niet elk rijmwoord te gebruiken,’ zegt opa. ‘Kies wat bij jouw cadeau past.’ Sem wijst naar de boot. Die heeft hij zelf gezien. Daarna kiest hij blij en mij. Want Sinterklaas maakt hem blij, en dit cadeau komt nu juist van hem.

Opa zegt geen heel gedicht voor. Hij wacht terwijl Sem zachtjes woorden proeft. Soms helpt hij met een letter. Soms zijn ze gewoon even stil. Dat vindt Sem fijn. Het rijmpje groeit niet snel, maar het blijft wel van hem, ook als iemand meehelpt.

boot
zee
zee
zon
wind
boot
Dieren
Voertuigen
Woorden

Een week vol klanken

De hele week neemt Sem zijn rijmwoorden mee in zijn hoofd. Op weg naar school zegt hij zacht: ‘Boot, groot. Blij, mij.’ Zijn schoenen tikken op de natte stoep. Bij de brug stopt hij even. Een woord klinkt anders als je het heel langzaam zegt.

Op woensdag regent het hard. Papa houdt de paraplu boven hen allebei. ‘Drup op mijn jas, stap om de plas,’ zegt Sem. Hij stapt met een grote boog om het water. Papa doet hem na. Samen lachen ze, en Sem ontdekt dat oefenen ook onderweg kan.

Op donderdag wil geen enkel woord komen. Sem zit aan tafel en duwt zijn potlood rond. Mama zet een schaaltje pepernoten neer. ‘Even pauze?’ vraagt ze. Sem knikt. Terwijl hij kauwt, kijkt hij naar zijn boottekening. Hij hoeft niet alles vandaag te kunnen.

Vrijdag leest hij zijn losse regels aan Noor voor. Zij tikt zacht mee op tafel. Bij één regel raakt Sem buiten adem. Hij haalt er twee woorden uit en probeert het weer. Nu loopt de zin lekker door. Sem glimlacht. Zijn rijmpje krijgt steeds meer vorm.

Van mij, voor u

Op zaterdag ligt er een schoon vel klaar. Sem heeft een hele week gezocht, gegumd en hardop gepraat. Nu weet hij wat hij wil zeggen. Opa zit naast hem, maar houdt zijn handen om zijn theekop. Vandaag kiest Sem zelf de regels voor zijn cadeau.

Sem leest langzaam: ‘Lieve Sint, u komt met de boot. Uw mantel is rood, uw hart is groot.’ Hij kijkt even op. De boot en de mantel zijn van de intocht. Het grote hart is voor al dat geven. Dat past veel beter dan een reusachtige boterham.

Dan leest hij verder: ‘U maakt zo veel kinderen blij. Dit kleine rijmpje krijgt u van mij.’ Opa glimlacht en blijft nog even stil. Sem leest de vier regels opnieuw. Bij het woord mij legt hij zijn hand op zijn borst. Ja, dit wil hij geven.

Het overschrijven gaat langzaam. Eén letter krijgt een dikke buik en een andere leunt tegen zijn buurman. Sem wil opnieuw beginnen, maar bekijkt het vel nog eens. Alles is te lezen. Onderaan schrijft hij zijn naam. SEM. Nu weet de Sint van wie het komt.

De jongen in de gele jas

Naast het rijmpje wil Sem een tekening leggen. Hij tekent de stoomboot met een grote wolk erboven. Daaronder maakt hij het water van de gracht. Zijn blauwe potlood gaat heen en weer. De golven worden wat scheef, net als op die winderige middag.

Op de kade tekent hij Sinterklaas met een rode mantel. Amerigo krijgt vier lange benen en een zachte witte neus. Sem moet goed kijken waar de oren passen. Als het ene oor groter wordt dan het andere, besluit hij dat Amerigo gewoon goed luistert.

Noor schuift een lichtblauw potlood naar hem toe. ‘Voor de regen,’ zegt ze. Sem maakt kleine streepjes boven de boot. Dan tekent hij onderaan een jongen in een gele jas. Die zwaait met twee armen. Het is maar een klein figuurtje, maar Sem weet wie het is.

Hij legt de tekening naast het gedicht en bekijkt zijn twee cadeaus. Er zit geen glanzend papier omheen. Toch ziet hij de gracht weer, en de boot, en de hand van Sinterklaas. ‘Zo weet hij welk moment ik bedoel,’ zegt Sem tevreden tegen Noor.

Een schoen vol cadeaus

Die avond mag Sem zijn schoen zetten. Hij kiest de schoen zonder modder en poetst de neus met een doek. Mama wijst een plek bij de kachel, die uit staat. Sem zet zijn schoen heel recht neer. Het lijkt wel een klein postvak voor Sinterklaas.

In de keuken kiest hij een stevige wortel voor Amerigo. Hij wast hem onder de kraan en droogt hem zorgvuldig af. ‘Voor uw paard,’ fluistert Sem bij het neerleggen. De wortel steekt boven zijn schoen uit als een oranje vlag. Dat ziet er feestelijk uit.

Het gedicht vouwt hij maar één keer, zodat de letters niet te veel in de knik komen. De tekening zet hij erachter. Dan verandert hij alles nog een keer van plek. Het rijmpje moet meteen opvallen. Dat is tenslotte het cadeau waar hij zo lang aan werkte.

Samen zingen ze een liedje. Noor zingt zacht naast hem en papa houdt de maat met zijn voet. Als het stil wordt, kijkt Sem nog één keer naar zijn schoen. ‘Dit is voor u, Sint,’ zegt hij. Daarna loopt hij met mama mee naar boven, trede voor trede.

Woorden voor het kussen

In bed trekt Sem zijn deken tot aan zijn kin. Buiten tikt regen tegen het raam. Hij probeert niet aan zijn schoen te denken, maar ziet steeds het gevouwen papier. Zou Sinterklaas het meteen lezen? Of pas als Amerigo ergens rustig op zijn wortel knabbelt?

Er kraakt iets op de gang. Sem gaat rechtop zitten. Het is papa, die nog even komt kijken. ‘Ik hoor van alles,’ fluistert Sem. Papa gaat op de bedrand zitten. ‘Het huis maakt ook geluid als jij stil bent,’ zegt hij. Samen luisteren ze een poosje.

‘Wat als de Sint mijn letters gek vindt?’ vraagt Sem. Papa kijkt naar zijn handen op het dekbed. ‘Jij hebt er heel veel zorg in gestopt,’ zegt hij. ‘Je hoeft geen perfecte letters te hebben om iets liefs te geven.’ Sem strijkt een vouw uit zijn deken.

Papa stopt hem nog een keer in. Sem fluistert zijn vier regels, zo zacht dat alleen zijn kussen ze kan horen. Bij het laatste woord moet hij gapen. De regen tikt verder en het huis kraakt nog eens. Nu klinkt alles gewoon als een veilig huis in de nacht.

Een rijmpje terug

De volgende ochtend is Sem wakker voor zijn wekker. Hij schuift uit bed en loopt op blote voeten naar de overloop. Beneden is het nog stil. Noor komt achter hem aan. Samen sluipen ze de trap af, al maakt de derde trede toch een klein piepgeluid.

De wortel is weg. De tekening ook. En waar Sem zijn gedicht had neergelegd, ligt nu een klein briefje. Naast zijn schoen wachten een chocoladeletter S en wat kruidnoten. Maar Sem pakt eerst het papier. Bovenaan staat zijn naam, duidelijk en helemaal goed.

Met Noor leest hij: ‘Dag lieve Sem, wat rijm jij fijn. Wat leuk om ook verrast te zijn! Jouw woorden maakten mij heel blij. Dit rijmpje blijft voortaan bij mij.’ Onderaan staat: Sinterklaas. Sem leest zijn eigen naam nog een keer en slikt van blijdschap.

‘Hij heeft het gekregen,’ fluistert Sem. Noor knikt en slaat een arm om hem heen. Even zegt Sem niets meer. Hij houdt het briefje voorzichtig aan de randen vast. Zijn cadeau is niet verdwenen. Het is aangekomen. Dat voelt nog mooier dan hij had gedacht.

Sem
S

Alleen voor Sem

Bij het ontbijt legt Sem het briefje naast zijn bord. Mama mag het lezen en papa ook. Niemand mag er chocolademelk op morsen. Sem breekt zijn chocoladeletter in stukjes, maar het papier blijft heel. Dat bewaart hij in een klein doosje op zijn kamer.

Als opa komt, haalt Sem het meteen tevoorschijn. Opa leest de regels langzaam voor. ‘Er staat echt Sem,’ zegt Sem, hoewel opa dat natuurlijk al ziet. Opa knikt. ‘Dit antwoord past alleen bij jouw cadeau.’ Sem schuift een beetje dichter tegen hem aan.

De dagen worden korter en pakjesavond komt dichterbij. Langs de Delftse grachten gaan de lantaarns vroeg aan. Sem denkt soms aan zijn briefje terwijl hij naar huis fietst met papa. Hij had iets voor één persoon gemaakt, en die persoon was er blij mee.

Op een middag vraagt opa of hij de oude oefenvellen mag meenemen. ‘Ook die gekke sok?’ vraagt Sem. ‘Juist die,’ zegt opa. Sem zoekt alle blaadjes bij elkaar. Voor hij ze geeft, leest hij de sokregel nog eens. Nu kunnen ze er samen vrolijk om lachen.

Pakjesavond
1. fiets
2. auto
3. boek
4. voetbal

Het kleine blauwe pakje

Dan is het vijf december: pakjesavond. Buiten glimt de straat van de regen. Binnen ruikt het naar warme chocolademelk. Op tafel staan kruidnoten en stukjes chocoladeletter. Sem zit met zijn familie in een kring. Zijn doosje met het briefje staat vlak naast hem.

Er zijn pakjes met linten en pakjes met grappige bulten. Het grootste pak staat tegen de bank. Sem kijkt er telkens even naar. Als het opengaat, blijkt er een spel voor het hele gezin in te zitten. Hij wil het meteen spelen, maar eerst zijn de anderen aan de beurt.

Noor leest een rijmpje voor mama. Papa raakt een lint kwijt en vindt het terug aan zijn eigen sok. Iedereen lacht. Sem lacht mee en denkt aan zijn eerste woorden op papier. Wat fijn dat een gek rijm ook gewoon een gezellig moment kan worden.

Dan haalt opa een klein, plat pakje uit zijn tas. Er zit eenvoudig blauw papier omheen. ‘Dit heb ik zelf voor jou gemaakt,’ zegt hij. Sem neemt het met twee handen aan. Het is lichter dan het grote spel. Toch gaat hij er meteen recht voor zitten.

Speciaal voor één persoon

Sem maakt het blauwe papier voorzichtig los. Er komt een boekje tevoorschijn. Op de kaft staat: Het rijmboek van Sem. Opa heeft er een boot bij getekend. Binnenin zitten de oude oefenvellen, zelfs die met de sok. Achteraan wachten lege bladzijden op nieuwe woorden.

Op de laatste volle bladzijde staat een klein rijmpje van opa: ‘Een woord, een lach, een nieuwe zin. Hier past nog heel veel Sem in.’ Sem strijkt met zijn vinger langs de rand. Opa heeft niet zomaar een boekje gemaakt. Hij heeft aan al zijn pogingen gedacht.

Voorin zit een papieren vakje. Sem haalt het briefje van Sinterklaas uit zijn doosje en schuift het erin. Het past precies. ‘Dank u wel, opa,’ zegt hij, en hij kruipt dicht tegen hem aan. Naast het grote spel ligt nu iets kleins dat niemand anders zo zou kunnen krijgen.

Buiten valt de regen zacht langs de lantaarns. Binnen slaat Sem zijn boekje dicht. Hij denkt aan zijn cadeau voor Sinterklaas en aan opa's cadeau voor hem. Het allermooiste hoeft niet het grootste te zijn. Soms past het in een schoen, speciaal gemaakt voor één persoon.

Speciaal
voor Opa

Gemaakt met ❤️ in 🇳🇴 door Plyx

Scan voor uw digitale en audio-editie